

Windows 10

Az operációs rendszer kellékei

Dr. Pétery Kristóf

Mercator
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Pétery Tamás
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-365-469-9

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2015
© Mercator Stúdió, 2015

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
T/F: 06-26-301-549
06-30-30-59-489

TARTALOM

ELŐSZÓ	6
KELLÉKEK	9
Letöltés a Windows áruházból.....	12
Futtatás	14
Parancssor	15
Jegyzetömb	16
Paint	20
Sticky Notes.....	34
Számológép.....	36
Az alaplűveletes számológép	37
A tudományos számológép	38
A programozó számológép.....	40
Előzmények kezelése	40
Különleges számítások.....	42
Szinkronizáló központ.....	42
Távoli asztali kapcsolat.....	44
Fájlkezelő	46
WordPad	46
Mozgás a szövegben.....	49
Kijelölések	50
Szövegrészek mozgatása.....	51
Formázások.....	51
Kapcsolat a Vágólap és az alkalmazások között.....	54
Windows Update	56
XPS-megjelenítő.....	58
Tábla-PC támogatás.....	60
Jegyzetfüzet használata	61

Kézírás felismerés	62
Matematikai beviteli panel	67
Multimédia alkalmazások	69
Hangerőszabályzó	69
Hangrögztítő	71
Képmetsző	71
Windows faxoló és képolvasó	73
Kapcsolódás kivetítőhöz	77
Windows Media Center	78
Médialejátszó.....	80
Fényképek	83
Térképek	87
OneDrive	91
Áruház	96
Kamera	96
Filmek + TV	97
Időjárás.....	98
Pénzügyek.....	99
Hírek	100
Sport.....	100
Naptár.....	101
Posta	102
Skype.....	102
Utazás	103
Útitárs	103
Gasztronómia	104
Twitter.....	105
Egészség és fitness.....	105
Xbox	106
Windows Live	106
Windows Live Fotótár.....	108
Windows Live Mail.....	117

Windows Live Movie Maker.....	124
Windows Live Writer.....	126
Könnyű kezelés	129
Képernyő-billentyűzet	130
Nagyító	131
Narrátor	132
Windows beszédfelismerés	132
Internet Explorer	133
Gyakran keresett webhelyek	138
Korábban felkeresett lapok megtekintése	140
Levelek küldése és fogadása	141
Információkeresés	143
Az Internet Explorer beállítása	147
Microsoft Edge.....	149
Könyvjelző	152
Windows visszajelzés.....	153
RENDSZERESZKÖZÖK.....	154
Windows PowerShell.....	154
Windows Feladatkezelő.....	154
Erőforrás-figyelő	155
Feladatütemező.....	156
Karaktertábla	157
Sajátkarakter-szerkesztő	158
Számítógép	161
Számítógép-kezelés	161
Vezérlőpult.....	162
Rendszerinformáció.....	162
Rendszer-visszaállítás.....	164
Lemezkarbantartó.....	165
Lemeztöredezettség-mentesítő	165

ELŐSZÓ

A Microsoft korábbi operációs rendszereihez hasonlóan a Windows 10 rendszerrel szállított programok között is, számos, a mindennapi feladatok elvégzésére, a számítógép karbantartására és problémáinak elhárítására használható alkalmazást találunk. Ezeket a következőkben csak vázlatosan mutatjuk be. A programok a használathoz szükséges információkat a kellő mélységben tartalmazó sűgővel rendelkeznek, ezek kezelése megegyezik a korábban ismertetettel.

A programok egy része lényegében keveset változott a korábbi Windows NT, Windows 2000, XP, Vista, Windows 7 változathoz képest, más, igen hasznos programok pedig éppen a Windows 8 rendszerben jelentek meg. Sőt, a Windows 8 (Metro, Modern) felhasználói felületének megfelelően elkészítették a programok erre a felületre (és főként táblagépekre) optimalizált változatát is, miközben a korábbiak is elérhetőek maradtak az asztali gépek számára. A Windows 10-ben ezeken nemcsak kényelmi, de teljesítmény szempontok alapján is módosítottak.

A Windows 8 gyökeresen átalakított felhasználói felülettel jelentkezett. Ezt a felületet főként a táblaszámítógépek felhasználói által támasztott igényekre dolgozták ki. Emiatt a hagyományos, asztali számítógépek alkalmazói körében nemigen terjedt el (legalábbis nem az elvárt mértékben), annak ellenére, hogy közben a sokáig igen népszerű Windows XP támogatása is megszűnt, tehát lépni kell. Sokan inkább a Windows 7-re váltottak, mások kívárnak. Mígint mások már a Windows 8-hoz telepítettek harmadik fél által fejlesztett kiegészítőket, amelyekkel a Windows 7-ben, illetve korábbiakról megszokott környezetet – egészben vagy részben – állíthatták vissza. A Windows 8-cal szembeni ellenérzést keltő egyik újdonság éppen a korábbi Start menüvel szakítás volt. Pedig ez még a Windows 8 eszközeivel is, egyszerűen, egy-két lépésben orvosolható. A tálca testre szabásával beállíthatjuk ugyanis, hogy onnan egyszerűen elérhető legyen az *Asztal* vagy más, például a *Programok* mappa elemei. A másik ellenérzést keltő egyik újdonság, hogy ebben az

operációs rendszerben – megint csak a táblagépek felhasználói szempontjai alapján – eredetileg megszüntették az ablakok kereteit, az előtérbe pedig csak egyetlen alkalmazást lehetett helyezni. A kilépés is nehézkesen működött.

Megjegyezzük, hogy a táblagépekhez ez a használati mód és az új (először Metró majd Modern nevű), csempés felhasználói felület, az új gombsáv (Charms Bar), amely a kereséseket gyorsítja fel, tökéletesen megfelelt.

Időközben megjelent a Windows 8.1, majd 2015 júliusában a Windows 10 operációs rendszer változat, amelyben részben kiküszöbölték a korábbi hiányosságokat. Részben visszatért a Start menü, igaz más tartalommal, mint a Windows 7-ben, egyszerűsítették a kilépést, illetve ismét több alkalmazás közt is megoszthatjuk a képernyőt. A Windows 10-es verzióban egyesítették a Windows 7 és 8 előnyeit. Ezt akkora újdonságnak tartják a fejlesztők, hogy a jelenlegi tervek szerint egyszerűen kihagyták a 9. verziószámot...

Az operációs rendszer kellékei a legkönnyebben a **Start** menü híján a gombsávból, illetve a parancssorból (a +R, illetve újabb billentyűzeteken a +R billentyűkombinációval megjelenített **Futtatás** párbeszédpanelről), vagy a kezdőképernyőn a **Minden alkalmazás** parancsra kattintva megjelenített menüből is indíthatók.

A könyv rengeteg illusztrációt tartalmaz. Lehet, hogy ez „illetlen” dolog egy e-book esetében, ahol a fájlméret ezzel járó növekedése megnehezíti a könyv terjesztését, forgalmazását, azaz nehézkessé teszi a letöltést az internetről. A „túlillusztráltságra” azonban elfogadható magyarázatot ad, hogy amíg a Windows 10 magyar nyelvű változata mellett elkészítjük az angol nyelvű változatot használók számára szolgáló ismertetést, használható anyagot akartunk adni a magyartól eltérő nyelvi változatok felhasználói kezébe is. A különféle lokalizált változatok képernyőképei ugyanis egymás ikertestvérei, így a magyar nyelvű képernyők üzenetei hasznosan értelmezhetők a más nyelvi változatok magyar nyelvű felhasználói számára is.

A könyv terjedelmének csökkentése, a könnyebb kezelhetőség és az ármérséklés érdekében a fontosabb fejezeteket önálló kötetekben is megjelentetjük. Így a felhasználónak elegendő csak a számára érdekes állományokat letölteni, megvásárolni. A teljes kötet könyvsorozatként vagy „*Windows 10 Biblia*” néven is beszerez-

hető. A „*Biblia*” kifejezéssel a legteljesebb kiadásra, illetve arra utalunk, hogy csak ebben a kötetben egy olyan kiegészítést is közreadunk, amelyet a többi kötet nem tartalmaz. Éspedig a kötet végén összefoglaljuk a hasznos webhelyeket. Ebben a linkgyűjteményben olyan webhelyekre mutató hivatkozásokat találunk, amelyekeken értékes tartalomhoz, segéd- és oktatóanyagokhoz, segédprogramokhoz, fórumokhoz juthatnak, ehhez elegendő a megfelelő hivatkozásra kattintani.

Az első kötetben a rendszer alapjaival és újdonságaival, a második kötetben a Windows 10 rendszer alkalmazásához kapcsolódó legfontosabb és leggyakoribb fájl- és lemezkezelő parancsokkal, harmadik kötetben a rendszer testre szabásával, a negyedikben a mappa-, állomány- és lemezkezeléssel, a jelen, ötödik kötetben a hálózati kapcsolatokkal, diagnosztikával és hibaelhárítással, a hatodik kötetben az operációs rendszer kellékeivel foglalkozunk. Ezeken kívül kiadtunk egy hetedik kötetet is, amely példák, feladatok segítségével vezeti be az olvasót a Windows 8 használatába. E kötet címe: Windows 10, 100 leckében.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni, ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2015. augusztus

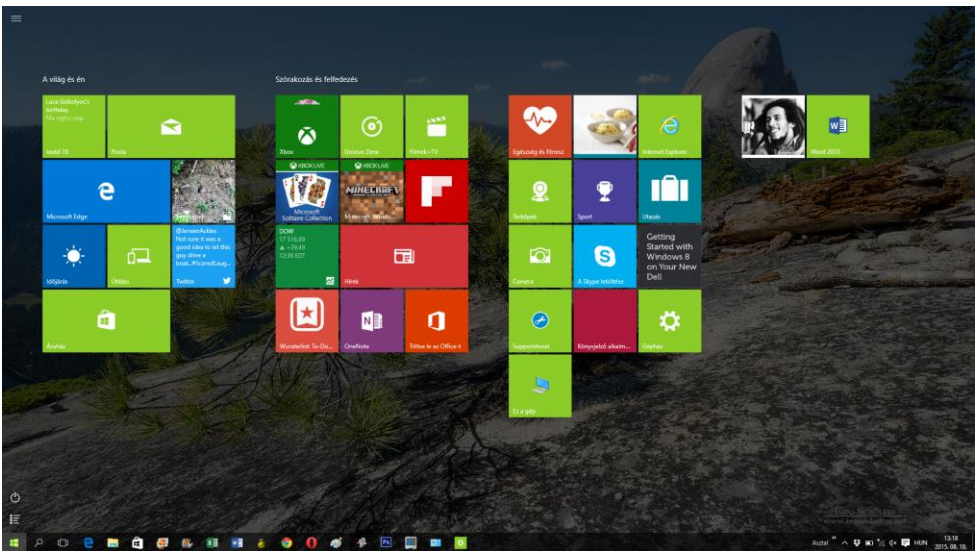
Köszönettel

a szerző.

KELLÉKEK

1

A kellékek közt a Windows 10 operációs rendszerrel együtt szállított olyan hasznos alkalmazásokat tárgyalunk, amelyek megkönnyítik a számítógép kezelését, illetve a használati lehetőségeket külső, esetleg más fejlesztők által kidolgozott programok telepítése nélkül terjesztik ki. Néhány alkalmazás a korábbi Windows verziók része volt, most a Windows Live webhelyről, illetve Windows áruházból – ingyenesen, vagy minimális költséggel – tölthetők le.

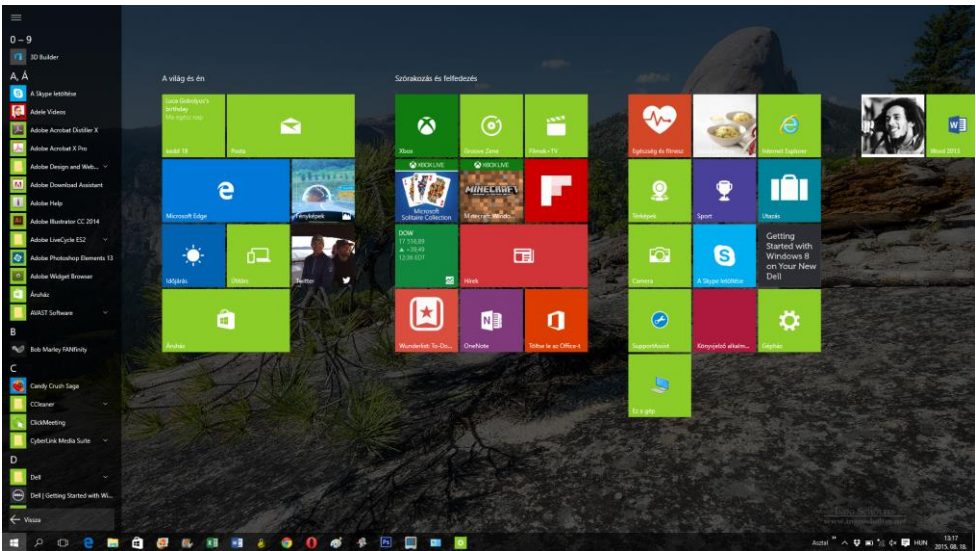

A kezdőképernyő, ahonnan elérjük az alkalmazásokat

A Windows 8-ra leginkább hasonlító kezdőképernyő a Gépház **Személyre szabás** ▶ **Startmenü/Kezdőképernyő** ablakában, a **Teljes képernyős Start menü** kapcsoló **Be** állásba állításával érhető el. **Ki** állásban a csempék nem foglalják el a teljes képernyőt, hanem a Start menü jobb oldalán jelennek meg. Ekkor a csempék és a Start menü **Minden alkalmazás** parancsával megjelenített alkalmazások is görgethetők egy-egy gördítősáv segítségével. A teljes képernyős Start me-

nü (kezdőképernyő) esetében az alkalmazások menüjét a Start gomb feletti ikonnal érhetjük el.

A kellékek tárgyalásánál a sorrend megválasztásakor figyelembe vettük a Windows által adott sorrendet, valamint a programok funkció szerinti csoportosítását. A Windows ugyanakkor maga sem következetes e programok alkalmazásában – egyeseket nyilván fontosságuk miatt több helyről, többféle módon is elérhetővé tett, bár ez nem újdonság azoknak, akik valamelyik korábbi Windows változattal már dolgoztak. Az ugyan néha kimondottan zavaró is lehet, ha ezeket a programokat, funkciókat másképpen nevezik, illetve a hasonló feladatokat többféle módon lehet végrehajtani...

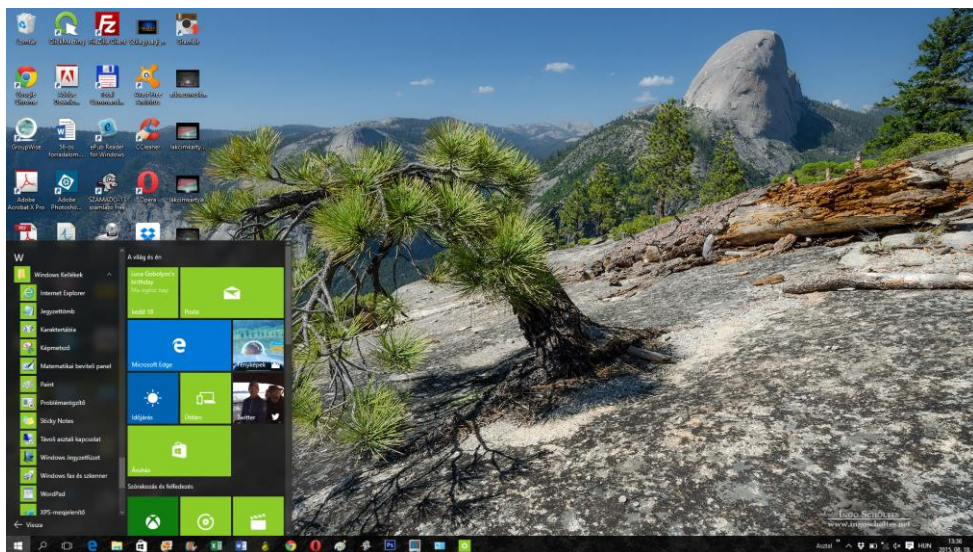

A teljes képernyős Start menü minden alkalmazás megjelenítésével

A Zene, Dokumentumok, Képek, Videók alkalmazást, illetve magát a Fájlfelkezelő alkalmazást is megtaláljuk Start menüben, illetve a tálcán elején látható Windows ikonra, majd a kezdőképernyőn a **Minden alkalmazás** parancsra vagy az ikonra kattintva (lásd az ábrát). A Fájlfelkezelő ikonja az alapértelmezett tálcán is megjelenik. Ezekkel a fájlkezelési műveleteket végezhetjük, amelyekkel a „Mappa-, állomány és lemezkezelés” kötetben foglalkoztunk. A Start menüben így, kiemelten megjelenő alkalmazásokat szintén a Gépház-

ban a **Személyre szabás** ▶ **Startmenü/Kezdőképernyő** ablakból megjeleníthető **A Start menüben/Kezdőképernyőn megjelenő mapák kiválasztása** ablakban adjuk meg.

A Windows 10 kellékeit is az alkalmazások között találjuk. Ha sok telepített alkalmazásunk van, akkor ezek a lista végén jelennek meg, amelyet a Start menü jobb oldalán látható görgetőjel a sávon lefelé húzásával hozhatunk elő (lásd a következő ábrát).

A kellékek az alkalmazások között

A Start menüből, a kezdőképernyő csempéiből vagy a tálcáról kattintással (érintőképernyőn koppintva) indíthatjuk az alkalmazásokat. A jobb egérgombbal megjeleníthető Start menü **Keresés** parancsával, vagy a tálca Keresés ikonjával indíthatjuk a tartalom szerinti keresést, amelyet, ha a saját gépünkre szűkítünk, felhasználhatunk az alkalmazások gyors megkeresésére és indítására is. Ugyanis, ha a találati listán alkalmazás jelenik meg, akkor annak indításához elegendő az alkalmazás, program nevére kattintanunk (lásd az ábrát).

A keresőmezőbe gépelt szótöredék is elegendő lehet a megfelelő program megtalálásához. Figyeljük meg, hogy a *Wo* betűk begépelésekor már megjelenik a *Word 2013* és a *WordPad* program is, amelyre kattintva indítható a „kellék” program.